

Rakentavasti

Tekniikka ja ympäristö

1 • 2014

Hyvinkää

**Kuka määrää
postilaatikon
paikan?**

**Lähdetään
kalaan!**

**Hyvinkää
on ulkoilijan
unelma**

Sisällysluettelo

4

12

16

24

- 4 Lähdetään kalaan!
- 7 Kaunis luonto sai muuttamaan Lehtikorpeen
- 8 Hyvinkään asuntorakentaminen on vilkasta
- 10 Asukkaan ääni kuuluu kaupunkisuunnittelussa
- 12 Valvontaeläinlääkäri on eläimen puolella
- 14 Puu kaatuu!
- 16 Sveitsin metsät ja Kytäjän kalliot – Hyvinkää on ulkoilijan unelma
- 18 Kruununpuisto saa uuden asemakaavan
- 20 Muistitko tilata nuohoojan?
- 22 Lupa-asiat hoituvat myös sähköisesti
- 22 Kevät ja kesä ovat ruuhkaisinta rakennusvalvonnassa
- 24 Laatikot riviin!
- 26 Haethan luvat hyvissä ajoin
- 28 Sulamisvedet pois jätevesiviemäreistä
- 31 Hyvinkään kaupungin elintarvike- ja ympäristölaboratorion toiminta päättyy 1.1.2015
- 31 Anna palautetta lehdestämme
- 32 Yhteystiedot

Kustantaja/julkaisija:

Hyvinkään kaupunki
Tekniikan ja ympäristön toimiala
Suutarinkatu 2 D, 05900 Hyvinkää
PL 21, 05801 Hyvinkää

Päätoimittaja:

Jouni Mattsson

Toimituskunta:

Anne Jarva, Marko Kankare,
Mika Lavia, Arja Ryökäs, Miika Kantola

Tuotanto:

Mainostoimisto Selekti Oy
selekti@selekti.fi

Paino:

PunaMusta Oy

Painosmäärä:

26 000 kpl

Pääkirjoitus

Kunnat elävät murroksen keskellä. Meihin vaikuttavat lainsäädännön uudistukset, taloudellinen ahdinko ja myös asukkaiden ja yrityksen palvelutarpeen muuttuminen. Maailma muuttuu nopeasti ja jopa lähitulevaisuudessa on paljon epävarmuutta. Ensi vuoden puolella näemme miten metropolihallinto ja kuntaliitokset etenevät.

Kuntatalouden pelastamisen edellyttämä menojen kasvun leikkaus tulee eittämättä vaikuttamaan palvelujen kattavuuteen ja laatuun. Katujen ja viheralueiden hoitoa supistetaan. Tämä näkyy katuverkolla esimerkiksi hoitotöiden viivästyttämisessä sekä lumikasojen aiempaa hitaampana poisajona. Viheralueilla, ydinkeskustaa lukuun ottamatta, heikennetään hoitotasoa ja erityisesti taajamametsien hoitoa vähennetään. Energiaa säästetään polttamalla hiljaiseen aikaan vähemmän katuvaloja. Kaupungin vapaaehtoisia avustuksia mm. tiekunnille leikataan. Alennettua hoidon laatutasoa kohennetaan, heti kun se on taloudellisesti mahdollista.

Suurin tekniikan ja ympäristön toimialaa koskeva muutos on kaupungin oman elintarvike- ja ympäristölaboratorion palvelujen lakkauttaminen vuoden vaihteessa. Päätös johtuu lainsäädännön muutoksista, jotka estävät nykyisen kaltaisen laboratoriotoiminnan harjoittamisen. Vastaavanlainen päätös on tehty myös Riihimäellä ja Porvoossa. Esimerkiksi kaivovesinäytteiden analyysit on siis jatkossa ostettava alalla toimivilta yrityksiltä.

Vaikka nykytilanne sisältää korostuneen negatiivisia viestejä, tärkeimmistä palveluista voidaan kuitenkin pitää kiinni. Vesihuollon toimintavarmuudesta tai juomaveden laadusta ei tingitä. Kaduilla liikenneturvallisuus säilytetään ja turvataan asukkaiden liikkumistarpeet.

Maailma ei ole sama kuin 10, saati 20 vuotta sitten. Asiakastarpeet ovat tänä aikana muuttuneet paljon. Samalla ovat myös kunnalliset palvelut muuttuneet ja muuttuvat edelleen. Esimerkiksi sähköisten palvelujen käyttö kehittyy nopeasti, viimeisimpänä rakennuslupien käsittely. Perinteisen opaskartan tilalle on tullut karttapalvelu, jonka antaman informaation määrä on huikea. Kolmannen sektorin entistä vahvemmalle osallistumiselle yhteisten asioiden hoitoon on tarvetta. Ilman jatkuvaa palvelujen ja toimintamallien kehittämistä emme huomisen haasteista selviä.

Jouni Mattsson

*kaupungininsinööri, tekninen johtaja
vs. toimialajohtaja*

Hyvinkäläiset Mikko ja Milla Honka kokeilevat Pilliniemen uutta kalastuspaikkaa. Mikko on ahkera kalastaja, jonka on päästävä kalastusreissuille tasaisin väliajoin.

Teksti ja kuvat: **Anna Brotkin**

Lähdetään kalaan!

Vantaanjoen uoma hohtaa upeissa syksyn väreissä, kun jokitalkkari **Velimatti Leinonen** naputtaa rautakangella opastaulua paikoilleen.

Ollaan tuliterällä Pilliniemen kalastuspaikalla, Hyvinkään maaseutuopiston alueella. Leinonen on hoitanut onkipaikan rakennustöitä kesästä asti ja nyt on viimeisen silauksen aika. Ajatus Pilliniemen kalastuspaikasta syntyi alueen lasten ja nuorten onkimisharrastuksen tukemiseksi.

– Mutta ei tässä mitään ikärasismia ole, vaan kaikki ovat tervetulleita! Leinonen muistuttaa.

Hän huomauttaa, että lapsille juuri onkiminen on usein se ensimmäinen kokemus kalastamisesta.

Juuri näin harrastuksensa aloitti myös hyvinkäläinen **Mikko Honka**.

– Lapsena isä vei minua ja veljeä kalaan. Oitissa ongimme mökillä ja mum-

mo toi meille eväitä. Siitä se aikoinaan lähti, Honka muistelee.

Nykyään hän käy kalassa kesäisin niin usein kuin mahdollista. Syksyisinkin kalareissuun on päästävä kerran kuussa. Joskus mukaan tulee myös vaimo **Milla Honka**. Mikolle kalastamisessa kalasaa-lista tärkeämpää on luonnon ja veden ääressä liikkuminen sekä kavereiden kanssa yhdessä harrastaminen.

– Kalansaanti tietysti kruunaa kalareissun, mutta se ei ole tärkeintä, Honka miettii.

Virveliä Honka heittelee jäiden tuloon saakka. Pilkkimiseen hän ei ole vielä hurahtanut.

– Kun on hyvät varusteet niin voi kalastaa kylmilläkin keleillä. Paras on tietysti aurinkoinen syyspäivä. Hirveällä myrskylä ei kalakaan nappaa, Honka sanoo.

Jokitalkkari Velimatti Leinonen harmittelee, että moni kokee onkimisen turhan vaikeana harrastuksena. Kynnyksen

madaltamista varten Pilliniemessä on opastauluja eri kalalajeista ja kalastamisen perusasioista. Kaikki eivät esimerkiksi tiedä, että onkimiseen ei tarvitse olla kalastuslupaa, sillä se on jokamiehenoikeus. Poikkeuksen tekevät koski- ja virtapaikat, joissa onkiminen on kielletty.

Opastaulujen lisäksi Pilliniemeen on rakennettu myös pitkospuut, joita pitkin pääsee kävelemään joenvartta.

Täällä Vantaanjoesta onkeen saattaa tarttua ahventa ja särkikaloja, ehkä haukea ja kirjolohtakin. Leinonen toivoo, että samankaltaisia paikkoja nousee Vantaanjoen varteen enemmänkin.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen Jokitalkkari-hankkeen puitteissa on tarkoitus seuraavien kolmen vuoden aikana kehittää Vantaanjoen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Se tarkoittaa esimerkiksi kalastus-, melonta- ja retkeilykäytön edellytysten parantamista. Käytännössä se tarkoittaa esi-

Jokitalkkari
elvyttää
Vantaanjoen
kalakantoja ja
rakentaa
onkipaikkoja

Jokitalkkari Velimatti Leinonen viimeistelee Hyvinkään Pilliniemen onkipaikan opasteita. Mukana apumiehenä on Olli Piekkari.

Jokitalkkarin haukiherkku

Hauki
Soijaa
Korppujauhoja
Mustapippuria
Suolaa

1. Fileeraa hauki ruodottomaksi ja leikkaa se pieniksi kuutioiksi, noin 3–4 cm kantiltaan.
2. Sekoita haukikuutiot soijaan. Laita jääkaappiin marinoitumaan.
3. Kierittele soijassa marinoituneet haukikuutiot korppujauhoissa. Mausta mustapippurilla ja suolalla.
4. Paista kuutiot pienellä lämmöllä kypsiksi ja meheviksi. Varo ettet paista liian kuivaksi.
5. Tarjoile perunamuusin ja paistetun sipulin kanssa.

Mäskipallo kaloille

- Sekoita kaurahiutaleita, vaniljasokeria ja vettä seokseksi ja laita rasiaan.
- Kalastuspaikalla tee seoksesta käsissä palloja ja heitä veteen.
- Mäskipallo liukenee veteen ja houkuttelee paikalle kaloja.

Mäskipalloreseptin jakoi jokiltalkkari Velimatti Leinonen.

merkiksi rikottujen opaskylttien uusimisia ja joenvarsien raivaustöitä. Leinonen arvioi, että noin puolet hankkeen toimista suuntautuu tavalla tai toisella kalastamiseen.

– Vantaanjoki on iso alue, joten työtä riittää, Leinonen summaa.

Yksi iso projekti on ollut Vantaanjoen lohi- ja taimenkantojen elvyttäminen. Sen puitteissa Leinonen kävi kesällä kahlaten läpi Vantaanjoen paikkoja, jotka soveltuvat lohikalajien lisääntymiseen. Kun joenpohjasta löytyi soraikko, se analysoitiin ja tarpeen vaatiessa kunnostettiin. Soraikat ovat kalojen kutupaikkoja ja siksi joen kalakantojen kannalta tärkeitä pitää kunnossa. Vantaanjoesta löytyi sekä hyväkuntoisia että huonokuntoisia soraikkoja, joista hyväkuntoisia lähdettiin parantamaan: niitä avattiin ja kuohkeutettiin. Kutua varten lohikalan täytyy päästä tekemään kutukuoppansa syvälle soraikon sisään. > > jatkuu

MUISTA

- Onkiminen ja pilkkiminen ovat jokamiehen-oikeuksia, joihin ei tarvitse kalastuslupaa.
- Viehekalastamista varten tarvitset Etelä-Suomen läänin viehekalastusluvan.
- Virta- ja koskipaikoissa ei saa harrastaa onkimista, sillä ne ovat lohikalajien lisääntymispaikkoja.
- Lokakuusta huhtikuuhun koskipaikoilla vallitsee kuturauha, jolloin alueella ei saa oleilla.
- Muuta kalastusta kuin onkimista tai pilkkimistä harjoittavan 18–64-vuotiaan on suoritettava kalastuksenhoitomaksu. Tietoa maksuista löytyy Maa- ja metsätalousministeriön sivuilta www.mmm.fi/kalastus/luvat
- Kalastuspaikoilla liikkuessi muista kunnioittaa toisten maita, rantoja ja pihvoja. Kalastus on tapahduttava toiselle haittaa tai vahinkoa aiheuttamatta.

”Tällä hetkellä
Vantaanjoen
taimenet lisääntyvät
luontaisesti, mitä ei
vielä 30 vuotta sitten
tapahtunut.”

Jos soraikko on huonossa kunnossa ja liian tiivis, ei kuteminen onnistu.

Ekologisen luokituksen mukaan Vantaanjoen vesi on tällä hetkellä tyydyttävää. Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen toiminnanjohtaja **Kirsti Lahti** kertoo, että tavoite on tietenkin saada se hyvään tilaan. ELY-keskuksen asettaman tavoitteen mukaan siihen pitäisi päästä vuonna 2021.

– Onneksi joen tilanne on parantunut huomattavasti 60–70 -luvulta, jolloin Vantaanjoen vesi oli lähestulkoon viemärivettä, Lahti huomauttaa.

Tällä hetkellä Vantaanjoen taimenet lisääntyvät luontaisesti, mitä ei vielä 30 vuotta sitten tapahtunut. Suurin syy parannukseen on Lahden mukaan jäteveden puhdistamoiden rakentaminen ja käsittelymenetelmien tehostuminen. Kalakannat ovat parantuneet, koska vedessä on enemmän happea, eikä juurikaan enää esimerkiksi ammoniakkia.

Vantaanjoen ympäristö on tiheään asuttua ja joki onkin yksi Suomen suosituimmista kalastusjoista. Vuonna 2012 Vantaanjoen vesistöalueelle myytiin 6 621 kalastuslupaa, ja Lahti uskoo, että tulevaisuudessa kalastus Vantaanjoella vain lisääntyy.

Hyvinkään läpi virtaavan Vantaanjoen suosittuja kalastuspaikkoja ovat muun muassa Vaiveron Myllykoski, Ävikinkoski, Kittelänskosket ja Vanhanmyllyn Myllykoski.

Muita hyviä kalastuspaikkoja ovat muun muassa Hirvijärvi, Paalijärvi, Sääksjärvi, Valkealampi ja Koirajoki. Eri kalastuspaikoista ja eri paikkoihin tarvittavista luvista kannattaa ottaa selvää etukäteen. Tietoa löytyy muun muassa Hyvinkään kaupungin nettisivuilta.

Kaunis luonto sai muuttamaan Lehtikorpeen

Teksti ja kuvat: Irja Ketola

Syksyn kirkas auringonpaiste saa lähimetsän koivujen keltaiset lehdet hehkumaan. Kaksostytöt **Sindy** ja **Linda** (5) Peltoniemi vetävät innoissaan ulkovaatteet päälle ja juoksevat pihalle leikkimään. Siellä odottaa mielenkiintoinen, edellisenä iltana kesken jäänyt ravintola-leikki ja tietenkin myös polkupyörät.

– **Me osaamme jo** ajaa ilman apurattaita, tytöt kertovat ylpeinä.

Peltoniemen nelihenkinen perhe; tytöt sekä heidän vanhempansa **Heidi** ja **Jyri** muuttivat Hyvinkään Metsäkaltevaan Lehtikorven alueelle vuosi sitten joulukuksi.

– Asuimme aiemmin Tuusulan Lahelessa, ja etsimme tontteja sieltä noin 50 kilometrin säteeltä. Koska liikun pyörätuolilla, halusimme löytää tontin, johon voi rakentaa talon yhteen tasoon, Jyri kertoo.

– Tammikuussa 2013 tulimme tutustumaan Lehtikorpeen ja ihastuimme alueen kauniiseen luontoon. Tonttikaupat tehtiin samana keväänä, Heidi muistelee.

Talon rakennuttaminen sujui aikataulussa. Kerrosalaltaan 142 neliön puurakenteinen talo on nyt pihaa vaille valmis.

– Matkan varrella ei ilmaantunut ikä-

viä yllätyksiä. Myös kaupungin virkamiehet ovat olleet asiallisia ja asiansa tietäviä, Jyri kiittelee.

PÄIVÄKOTI SAA KIITOSTA

Jyri on talotekniikan alan yrittäjä, ja hänen toimistonsa on Jokelassa. Heidi työskentelee hoitoalalla, ja on töissä Tuusulassa.

Tytöt ovat hoidossa Aamutuulen päiväkodissa, johon koko perhe on ollut erittäin tyytyväinen.

– Pidämme myös täällä Lehtikorvessa asuvista mukavista ihmisistä. Sekin on tärkeää, että lapset ovat löytäneet lähitaloista hyviä kavereita. Uuden alueen etu on, että täällä asuu paljon muitakin lapsiperheitä, Heidi kertoo.

KOULU JA LÄHIKAUPPA TILAUKSESSA

Rakenteilla olevan Metsäkaltevan kehitettävistä puolista Peltoniemet mainitsivat palveluiden parantamisen.

– Koulua odotamme kovasti, ja myös lähikauppa olisi tarpeellinen. Toivotaan, että asukasmäärä alueella lisääntyy siinä määrin, että tänne saadaan molemmat.

Yksi kehitettävä asia Jyrin ja Heidin mielestä on Kaltevantie, jonka mutkat ja kallistukset saavat heiltä pyyhkeitä.

– Tien turvallisuuden täytyisi kiinnittää enemmän huomiota. Kaltevantieltä Jokelantielle tullessa täytyisi myös kaataa puut näkyvyyden parantamiseksi pois, Jyri sanoo.

Hyvinkään keskustan palvelut sijaitsevat Peltoniemiltä vain noin neljän kilometrin päässä.

Jyrin ja Heidn mielestä on hyvä, että kaupungin keskustaa on kehitetty, ja että kauppakeskus Willa rakennettiin juuri sinne.

– Sen edustan Melodiapuisto on perheemme ehdoton suosikki. Lämpiminä kesäpäivinä on mukavaa istua terassilla kahvilla ja katsella, kun tytöt leikkivät puistossa.

Heidi, Jyri, Sindy ja Linda Peltoniemi viihtyvät hyvin Lehtikorven uudella asuinalueella.

Hyvinkään asuntorakentaminen on vilkasta

Teksti ja kuvat: Irja Ketola

Hyvinkää on kasvava ja kehittyvä kaupunki. Vuonna 2013 kaupunkiin valmistui peräti 360 uutta asuntoa.

– **Jotta kaupungin kasvu** voi toteutua, se vaatii maan hankinnalta ja kaavoitukselta ennakoitua ja pitkäjännitteistä suunnittelua. Tonttivarannon täytyy olla kunnossa vuosiksi eteenpäin, Hyvinkään kaupungingeodeetti **Marko Kankare** sanoo.

Hänen mukaansa Hyvinkään tekee asuinpaikkana erityisen houkuttelevaksi se, että täällä on mahdollisuus monenlaisen rakentamiseen. Kaupunki myy aktiivisesti sekä omakoti- että yhtiömuotoisen asumisen tontteja. Tontteja voi myös vuokrata.

Yhtiömuotoisesta asumisesta Kankare mainitsee esimerkkinä ydinkeskustan läheisyyteen Tehtaankulman ja Kankurinkulman alueille rakentuvat kerrostalot. Suosituista alueista on nyt rakennettu suurin piirtein puolet.

Kerrostaloja tulee lähivuosina nouse-

maan myös ydinkeskustaan Hangonsil-
lan alueelle. Kerros- ja rivitaloja on kaa-
voitettu myös Metsäkaltevaan, mutta
vielä tähän mennessä sinne ei ole tehty
sopimuksia yhtiömuotoisesta rakenta-
misesta.

ASUKKAAT SYNNYTTÄVÄT PALVELUITA

Kankareen mukaan uusille alueille rakennetaan yleensä ensimmäiseksi omakotitaloja. Yhtiömuotoista rakentamista alkaa syntyä vasta sen jälkeen.

– Käymme asiasta jatkuvasti keskusteluja mahdollisten hankkeen toteuttajien kanssa. Rivi- ja kerrostalot toisivat alueelle nopeammin lisää asukkaita, mikä taas synnyttäisi myös palveluita nopeammassa tahdissa. Asukkaat odottavat Metsäkaltevan alueelle esimerkiksi lähikauppaa.

Julkisista palveluista Metsäkaltevan alueella toimii tällä hetkellä päiväkotia ja kutsujoukkoliikenne. Hyvinkään Liikenne Oy:n ja Hyvinkään Taksien kanssa yhteis-

työssä toteutettu kutsujoukkoliikenne otettiin käyttöön heti asuntomessujen päättymisen jälkeen elokuussa 2013.

– Tänä vuonna elokuun loppuun mennessä Metsäkaltevan linjalla on tehty noin 2 500 matkaa, kertoo Hyvinkään kaupungin liikenneinsinööri **Kimmo Kiuru**.

– Kyidin pystyy tilaamaan joko puhelimitse tai sähköpostitse. Kertamaksu on Hyvinkään paikallisliikenteen taksan mukainen, ja linjalla kelpaavat myös paikallisliikenteen kausikortit.

Aamutuulen päiväkotia valmistui Metsäkaltevan alueelle jo asuntomessujen aikaan. Siinä toimii päiväkotiryhmien lisäksi myös esiopetus- sekä ykkös- ja kakkosluokat.

KALTEVANKULMAN TONTIT HAKUUN KEVÄÄLLÄ 2015

Metsäkaltevasta löytyy tälläkin hetkellä vapaita omakotitontteja.

– Kravunrinteessä niitä on vapaana 24, Lehtikorvessa 10 ja asuntomessualue-

Tehtaankulmaan on rakenteilla kaksi kerrostaloa, joihin tulee yhteensä noin 45 asuntoa. -Nämä talot ovat valtion tukemia vuokrataloja, Marko Kankare kertoo.

**Jatkuvassa haussa olevia vapaita tontteja voi tiedustella Janne Viljaselta, puh. 040 5585 054 janne.viljanen@hyvinkaa.fi.
Tonttihakemukset käsitellään niiden saapumisjärjestyksessä.**

eella Kravunharjussa 3, maanmittausinsinööri **Janne Viljanen** kertoo.

– Kravunrinne on rinne- ja maastoinen ja katutilaltaan tiivis, Lehtikorpi maastoltaan tasaisempi, ja siitä on hyvät yhteydet luontoon. Värikkäässä ja vaihtelevassa Kravunharjussa on kiinnitetty huomiota erityisesti yleisten alueiden korkealuokkaiseen viimeistelyyn.

Metsäkaltevan vapaiden tonttien keskimääräinen koko on 900 neliötä ja hinta 45 000 euroa (46–50 m²/m²).

Seuraavaksi, näillä näkymin keväällä 2015, tulevat haettavaksi Kaltevankulman alueen 35 tonttia. Kaltevankulma on kaavoitettu tiiviiksi, pieneksi ja rauhalliseksi omakotisaarekkeeksi. Tonttien keskimääräinen koko on siellä jonkin verran pienempi kuin Hyvinkäällä yleensä, eli hieman yli 700 neliötä. Rakennusoikeus vaihtelee 180 ja 300 kerrosneliömetrin välillä.

Kaavoituspäällikkö Anne Jarvan mielestä kaupunkilaisten toiveet auttavat laittamaan asioita tärkeysjärjestykseen.

Teksti ja kuvat: Irja Ketola,
Arkkitehtitoimisto Petri Rouhiainen Oy

Asukkaan ääni kuuluu kaupunkisuunnittelussa

Minkälaisia asuinalueita Hyvinkäälle rakentuu lähivuosina? Kuinka jo olemassa olevat alueet kehittyvät? Kaupungin maankäyttöä, rakentamista ja elinympäristön laatua ohjaa kaavoitus, ja siinä pääsee aina kuuluviin myös asukkaan ääni.

– **Jo maankäyttö- ja rakennuslaki** velvoittaa kuulemaan kaupunkilaisen mielipiteitä kaavoituksessa ja kaupunkisuunnittelussa. Se säättää minimin asukkaan kuulemiselle, sanoo Hyvinkään kaupungin kaavoituspäällikkö **Anne Jarva**.

Hyvinkäällä asukkaiden ja kaupungin välinen vuorovaikutus toimii hänen mukaansa hyvin. Monissa kaavahankkeissa asukasosallistuminen järjestetään jopa laajemmin ja monipuolisemmin kuin laki velvoittaa.

– Esimerkiksi Metsäkaltevassa ja Papolpurolla olemme keränneet asukkaiden ideoita työpajoissa, ja Kruununpuiston asukkaille postitettiin rakentamissuunnitelmia ja suunnittelun tavoitteita koskeva kysely.

HANGONSILTA KIINNOSTAA KAUPUNKILAISIA

Hyvinkään keskustassa sijaitsevan Hangonsillan alueen suunnittelussa yleisö on päässyt kertomaan mielipiteensä moineen otteeseen; kilpailuohjelmaa laadittaessa, kilpailuehdotuksia arvioitaessa sekä yleissuunnitelman valmistuttua. Hangonsillan, entisen ratapihan paikalle, on suunnitteilla noin 1 500 asukkaan asuntoalue.

– Mielipiteitä on kysely sekä sähköisten karttakyselyjen avulla että perinteisin menetelmin lomakkeilla ja yleisötilaisuuksissa. Asukkaille järjestettiin myös kaavakävely, jossa suunnitelmia esiteltiin paikan päällä maastossa, Jarva kertoo.

Kyselyihin on tullut kaiken kaikkiaan satoja vastauksia, eniten kil-

pailuehdotuksien arviointivaiheessa.

– Asukkaat ovat kommentoineet muun muassa korttelien tehokkuutta, asutopihojen viihtyisyyttä ja kevyen liikenteen väylien turvallisuutta. Olemme ottaneet palautteen huomioon jatkosuunnittelussa.

Hangonsillan asemakaavan laatiminen on nyt vireillä, ja suunnitteluun voi osallistua osoitteessa

www.hyvinkaa.fi/hangonsilta.

Asukkaiden mielipiteet auttavat suunnittelijoita

Kaavoituspäällikkö Anne Jarvan mielestä on tärkeää, että asukkaat voivat tuoda julki mielipiteitään ja havaintojaan. Näin suunnittelija saa käyttöönsä asukkaiden kokemuksellista tietoa.

– Jos esimerkiksi moni kiinnittää huomiota samaan epäkohtaan, siihen pyritään löytämään toisenlainen ratkaisu. Asukkaiden ajatukset myös auttavat laittamaan asioita tärkeysjärjestykseen.

JARVA NÄKEE, ETTÄ ERILAISET KYSELYT TUOVAT VASTAUKSIA ERI KYSYMYKSIIN.

– Täytyy myös muistaa, että ihmiset ovat erilaisia. Vaikka sähköiset kyselyt ovat monessa yhteydessä arkipäivää, kaikki eivät osaa tai halua vastata niihin. Siksi käytämme rinnalla myös perinteisiä menetelmiä.

– Esimerkiksi asukasilloissa syntyy keskustelua, ja on mahdollista esittää kysymyksiä suoraan asiantuntijoille. Myös työpajat ovat hedelmällisiä. Niissä ryhmille jaetaan pieniä pohdintatehtäviä, joihin ratkaisuja pohditaan aivoriihen tapaan yhdessä muiden asukkaiden ja asiantuntijoiden kanssa.

Hyvinkäällä mielipiteensä voi tuoda julki myös vaikkapa lähettämällä kirjeen kaavoitukseen. Kaavoittajia voi tulla myös henkilökohtaisesti toimistolle tapaamaan.

– Kaikkia toiveita ei ole mahdollista toteuttaa, mutta pyrimme aina löytämään ratkaisun, joka miellyttää myös mahdollisimman monia asukkaita.

*Aalto-yliopiston
maanmittaustieteiden
opiskelija Maria Auranen.*

Palopuro-kyselyn tulokset ovat pian nähtävillä

Netissä päättyi viimeisimpänä Palopuron alueen täydennysrakentamista koskeva Palopuro 2050 -kysely. Laajan kyselyn suunnitteli ja toteutti yhteistyössä Hyvinkään kaupungin kaavoituksen ja Palopuron kyläyhdistyksen kanssa Aalto-yliopiston maanmittaustieteiden opiskelija **Maria Auranen**. Se liittyy hänen vuorovaikutteista suunnittelua käsittelevään diplomityöhönsä.

Auranen pyrki kyselyllä selvittämään, minkälainen rakennettu elinympäristö vastaisi mahdollisimman hyvin tulevien ja nykyisten palopurolaisten toiveita ja haaveita.

– Asukkaat saivat muun muassa kertoa, kuinka tiivistä ja minkälaista rakentamista he sinne sijoittaisivat. Heiltä kysyttiin myös, minne päin Palopuroa he haluaisivat mieluiten rakennettavan, Auranen kertoo.

– Kyselyllä kartoitettiin myös alueen nykytilannetta. Suunnittelijoille kullan arvoista tietoa on esimerkiksi villieläinten liikkuminen alueella. Siitä tietävät parhaiten juuri paikalliset ihmiset.

Palopuro 2015 -kyselyyn vastasi yhteensä 126 ihmistä, joista suurin osa, 61 prosenttia sijoittui ikäluokkaan 30–49. Kyselyn tarkemmat tulokset julkaistaan myöhemmin kaupungin nettisivuilla.

Useimmiten Pia Haltiala ei ole toivottu vieras oven taakse

Valvontaeläinlääkäri on eläimen puolella

Jos eläimellä on hätä tai elinolosuhteet huonot, tulee apuun Hyvinkään kaupungin valvontaeläinlääkäri **Pia Haltiala**. Työssään hän tutkii eläinsuojeluilmoituksia, joita tulee sekä tavallisilta, huolestuneilta kansalaisilta että alueen eläinlääkäreiltä, jotka ovat työnsä lomassa huomanneet jotain hälyttävää. Suurin osa valvontaeläinlääkärin työajasta kuuluu nimenomaan eläinsuojeluasioissa. Valitettavasti tapauksia on koko ajan enemmän ja enemmän.

Kun lemmikkieläinten määrä kasvaa, myös ongelmat lisääntyvät, Haltiala tiivistää.

Vuodessa hän käy noin kolmellakymmenellä epäilyyn perustuvalla tarkas-

tuskäynnillä. Parhaimmissa tapauksissa käynneistä ei aiheudu jatkotoimenpiteitä, vaan työ on neuvomista ja luonteeltaan ennaltaehkäisevää.

Typillisin ilmoitus, jonka Haltiala saa, koskee koiria, jotka eivät pääse ulkoilemaan tarpeeksi.

Eläinsuojelulain mukaan koiran on saatava tarpeeksi liikuntaa, Haltiala muistuttaa.

Usein ilmoituksen tekee naapuri, joka joutuu kuuntelemaan koiran haukuntaa ja on siitä huolestunut.

Ilmoituksen voi jättää nimettömänä, sillä monelle voi olla hankalaa ilmaista huoltaan tuttavasta, ystävästä tai naapurista, vaikka näkisi ettei tilanne ole enää eläimen omistajan hallussa.

Jos epäilee, että jokin asia ei ole kun-

nossa, kannattaa siitä soittaa minulle. Kerron, mitä laki sanoo ja katsomme, miten asiassa edetään.

Ennen asiaan puuttumista Haltiala tekee ilmoittajalle tarkentavia kysymyksiä ja tutkii asiaa.

Osa valvontaeläinlääkärille tulevista ilmoituksista koskee tilanteita, joissa yhdellä ihmisellä on hallussaan paljon villiintyneitä kissoja.

Tilanne on usein alkanut siitä, että leikkaamattomat lemmikkikissat tai kesäkissat ovat lisääntyneet keskenään, Haltiala kertoo.

Tällaisessa tilanteessa yhdellä ihmisellä saattaa nopeasti olla parikymmentä kissaa. Kenelläkään ei ole mahdollisuutta hoitaa kotonaan hyvin niin montaa eläintä, Haltiala muistuttaa.

Teksti ja kuvat: **Anna Brotkin,**
Vastavalo/Riitta Weijola

ja tulevat halvemmiksi kuin kymmenten kissojen hoitaminen. Kissojen sterilisaatio olisi merkittävin apu siihen, ettei kodittomia kissoja olisi vapaana ja eläinsuojelurikkomuksia tai -rikoksia kävisi niin paljon.

Haltiala tietää, ettei hän useimmiten ole mikään toivottu vieras oven taakse.

On paikkoja, joista näkee heti, ettei kaikki ole kunnossa, hän sanoo.

Usein hän kohtaa järkyttyneitä ihmisiä: miten minusta on voitu tehdä ilmoitus? Joskus ihmiset ovat kuitenkin tyytyväisiä, jos Haltiala puuttuu tilanteeseen ja tarjoaa apua. Taustalla on usein sosiaalisia ongelmia: ihmisellä itsellään on asiat huonosti, ja sitä kautta myös eläimillä.

Välillä tuntuu, että tässä työssä tarvitsisi myös psykologin taitoja. Mutta voin puuttua vain eläinten, en ihmisten oloihin. Yritän kuitenkin parhaani mukaan ohjata

ihmiset saamaan apua oikeasta paikasta.

Haltiala huomauttaa, ettei laki vaadi eläinten omistajilta mahdollisuuksia. Liian tunteellinen työssä ei saa kuitenkaan olla.

Tässä työssä näkee paljon ikäviäkin asioita. Välillä joudun olemaan kylmäkiskoinenkin ja olemaan ainoastaan eläinten asialla.

Eläinsuojelun lisäksi valvovan eläinlääkärin toimenkuvaan kuuluvat eläintautiasiat, esimerkiksi tautiepäilyjen testaus. Lisäksi hän tekee suunnitelmallista valvontaa eli tarkastuskäyntejä paikoissa, joissa eläimiä pidetään ammattimaisesti: koirankasvattajien luona, hevostalleilla ja eläinkaupoissa.

Työaikansa Haltiala jakaa Hyvinkään, Hangon, Raaseporin ja Inkoon alueiden kesken.

”Tässä työssä näkee paljon ikäviäkin asioita. Välillä joudun olemaan kylmäkiskoinenkin ja olemaan ainoastaan eläinten asialla”, toteaa Hyvinkään kaupungin valvontaeläinlääkäri Pia Haltiala.

Työssäni lähdän liikkeelle ihmisen kanssa juttelusta. Monesti asiat ratkeavat sillä, että annan neuvoja.

Kissat ovat siitä hankalia, että leikkamattomina ne lisääntyvät ahkerasti ja voivat saada useankin pentueen.

Haltiala uskoo, että tällaisia tilanteita syntyy enemmän kissojen kuin vaikkapa koirien kohdalla siitä syystä, että kissat saavat useammin kulkea vapaana ja siten lisääntyä valvomatta. Koirat pidetään useimmiten kiinni.

Kissoihin liittyy myös se, että sitä ei ehkä nähdä yhtä arvokkaana eläimenä kuin koiraa. Maaseudulla ajatellaan helposti, että kissasta pääsee nopeasti eroon.

Haltiala muistuttaa, että sterilisaatio ja kastraatio ovat toimenpiteinä pieniä,

Kaupungin metsissä riittää rankapuuta Puu kaatuu!

Teksti ja kuvat: **Pekka Virtanen**

*Kaupungin metsurit tekevät töitä puisto-
metsissä ja muilla kaupungin omistamilla
aluilla.*

Asemakaava-alueella kasvavia puita ei saa kaataa ilman lupaa. Kaupunkilaiset saavat kerätä hakkuujätettä omaan käyttöönsä kaupungin hakkuutyömailta.

Kiinteistönomistaja ei saa kaataa asemakaava-alueella olevalta tontiltaan puita ilman puistoyksikön lupaa. Lupaa ei tarvita suurienkaan pensaiden hävittämiseen, mutta kuusiaitaa ei saa kaataa ilman lupaa.

– Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maisemaa muuttavaa puiden kaatamista ei saa tehdä ilman maisematyölupaa. Jos puiden kaatamisen vaikutus on maisemallisesti vähäinen, ei maisematyölupaa tarvita, kertoo hortonomi **Sari Kekki**.

– Eli kun pihalta tai tontilta pitäisi kaataa puu tai kasvava puuaita, asiasta pitäisi ottaa yhteyttä puistoyksikköön, jotta voidaan arvioida maisematyöluvan tarve. Pyynnön tultua minä tai kaupun-

ginpuutarhuri **Terhi Parkkali-Reskola** käy arvioimassa kaadon maisemallisen vaikutuksen ja siis maisematyöluvan tarpeen.

ISTUTUS EI VAADI LUPAA

Maksuttoman arviointikatselmuksen perusteella myönnetään lupa 70 prosentille kaadoista. Jos arvioitsija pitää suunnittelun toimenpiteen maisemallisia vaikutuksia ei-vähäisinä eikä toimenpiteelle löydy

sovitteluratkaisua, sille pitää hakea virallinen maisematyölupa. Maisematyölupahakemuksen käsittelee kaupungin rakennusvalvonta.

– Joskus halutaan kaataa kaikki pihan puut, vaikka vain yksittäinen puu häiritsee. Tai kiusaa aiheuttaa vain osa puusta, jolloin oksan tai oksien poisto tuo hakijaa tyydyttävän lopputuloksen. Yleensä tällaisissa tapauksissa päästään hyvään sopimukseen, eikä maisematyölupaa tarvita.

– Vaikka puiden kaato on luvanvaraista, oksia saa karsia ilman lupaa. Ja jos monirunkoisen pihlajan tai haavan yksi runko on mennyt huonoon kuntoon, sen voi katkaista ilman lupaa, tarkentaa Sari Kekki.

Katselmuksen perusteella myönnettäviin kaatolupiin ei liitetä mitään ehtoja, mutta maisematyöluvassa voidaan edellyttää esimerkiksi uusien puiden istuttamista. Vaikka puiden kaato on luvanvaraista, kiinteistönomistaja saa istuttaa tontilleen ilman lupaa haluamansa määrän puita.

Huomattava määrä puunkaatohakemuksista koskee huonokuntoisia ja/tai liian lähellä rakennusta kasvavia puita. Turvallisuus tai rakenteiden vaarantuminen on hyvä peruste puun poistolle. Liian lähellä rakennusta kasvava puu voi aiheuttaa ongelmia katoille, seinille ja ulkovuorauksille, tai puun juuret voivat vaurioittaa salaojitusta, vesi- ja viemäriputkia tai jopa sokkelia.

NAAPURIN JA KAUPUNGIN PUUT

Läheskään aina puunkaatomaa ei haeta oman tontin puille, vaan halutaan syystä tai toisesta kaataa naapurin tai kaupungin maalla kasvavaa puustoa.

– Puut ovat aina tontin omistajan päätäntävällässä ja vastuulla, toisen maalle ei siis voi saada puunkaatomaa. Toki silloin, jos kyse on ilmiselvistä turvallisuusriskistä, täytyy tontin omistajalle ilmoittaa tilanne ja sitten miettiä, miten asiassa edetään, toteaa Kekki.

Laissa eräistä naapuruussuhteista sanotaan, että jos puu ulottuu naapurin puolelle ja häiritsee naapuria, puun omistajalle on huomautettava asiasta ja annettava kohtuullinen aika toimia asian suhteen, esimerkiksi katkaista oksat naapurin puolelta. Jos mitään ei tapahdu, naapurilla on oikeus pistää oksat katki rajalinjaa pitkin – mutta naapurin puolelle ei saa mennä.

– En suosittele tuollaista oksien katkaisemista, koska lopputulos ei ole hyvän näköinen. Yleensä näissä tapauksissa päästään keskustelemalla hyvään lopputulokseen, kertoo Sari Kekki.

PUUT HYÖDYKSI

Kaupungin metsurit kaatavat kaupungin maalla kasvavat puut, mutta kiinteistöleen puunkaatomaa saanut kiinteistöomistaja huolehtii itse puun tai puiden kaadosta omalta tontiltaan. Omatoimimetsuriksi ryhtyminen tulee yleensä kalliiksi.

Puut kuuluvat aina tontin omistajalle. Kaupungin vuokratonteilla tonttien vuokrasopimukseen kirjataan, että vuokralainen saa päättää puustosta ja jos tontilta kaadetaan puita, vuokralainen saa pitää puuaineksen.

Kaupunki kerää energiakäyttöön tai hakettaa maastoon pääosan puistometsiin jäävästä hakkuutähteestä, mutta taajama-alueen ulkopuolella oleviin kaupungin talousmetsiin jää polttopuiksi kelpaavaa hakkuutähdettä kaupunkilaisten kerättäväksi.

– Talousmetsien hakkuutyömailta saa kerätä veloituksetta rankoja kotitarvekäyttöön. Meiltä saa tietoa siitä, missä on viimeksi tehty hakkuuta. Samalla tulee varmistuttua siitä, että keruu tehdään kaupungin metsästä. Sveitsin luonnon-suojelualueelta ei saa kerätä edes oksia, muistuttaa hortonomi Sari Kekki.

**Puunkaatomaa
hortonomi Sari Kekki
019 459 4736
sari.kekki@hyvinkaa.fi**

Puistometsiin ei jää energiakäyttöä, mutta kaupungin talousmetsistä löytyy kaupunkilaisten kerättäväksi polttopuiksi kelpaavaa hakkuutähdettä.

*Puunkaatoasioissa
kaupunkilaisia palvelee
hortonomi Sari Kekki.*

Sveitsin metsät ja Kytäjän kalliot

Hyvinkää on ulkoilijan unelma

Teksti ja kuvat: **Anna Brotkin**

Kun **Hanna Tarkiainen** ja irlannin-setteri Sara samoilevat Hyvinkään Sveitsin metsissä, ei reitti aina kulje suorinta tietä.

Utalias Sara-koira kulkee nenä tarkkana vinhaa vauhtia. Saran kanssa Hanna tekee tunnin mittaisia lenkkejä päivittäin, joskus pidempiäkin. Koiran hankkimisen myötä Tarkiainen on huomannut ulkoilun määrän lisääntyneen. Se tekee hyvää koiralle, mutta myös ihmiselle.

– Luonnossa liikkuminen on joka tapauksessa rauhoittavaa, ja maastosta riippuen se käy myös hyvästä kuntoharjoittelusta. Huomaan jaksavani paljon paremmin, kun ulkoilen, Tarkiainen sanoo.

– Jos en pääsisi ulkoilemaan, tulisi varmaan vieroitusoireita.

Kaksikon lempimaastoja ovat Sonnin-

mäen ja Hakalan lenkit. Talvella kävelyretkien pituus valitaan yleensä pakkasen mukaan. Viime talvena Hakalanmetsässä ei ollut latuja, joten siellä pääsi koirankin kanssa hyvin liikkumaan.

Hyvinkään monipuoliset ulkoilureitit saavat Hanna Tarkiaiselta kiitosta. Hiljattain osui silmiin reitin varrelle tehdyt harvennustyöt, joiden ansiosta auringon valo pääsi kauniisti metsään. Ammatikseen valokuvaava nainen etsiikin reissuillaan myös sopivia kuvauspaikkoja esimerkiksi hääkuvia varten.

Hyvinkäällä on hoidettuja reittejä lähes 100 kilometrin matkalta. Talvisin suosituimpia ovat Sveitsin, Sonninmäen ja Hakalan valaistut reitit. Vähemmän talviliikkuja on kaupungin hortonomin **Sari Kekin** arvion mukaan Tanssikalliossa ja Martissa Lehtolan ulkoilureitillä.

– Ehkä ihmiset arastelevat, jos reitti ei ole valaistu. Mutta esimerkiksi Tanssikallion laella on hienoa kalliota, johon suositellen tutustumista, Kekki vinkkaa.

– Kun lähtee valaistulta reitiltä pimeämpään, saattaa ensiksi tuntua siltä, että eihän täällä näe mitään! Mutta silmä tottuu nopeasti, ja otsalampunkin voi ottaa mukaan.

Yksi Kekin suosittelemista kohteista on Kiiskilampi Kytäjän alueella.

– Sinne voi tehdä kivan päiväretken vaikka koko perheen kanssa: ottaa eväät mukaan ja paistaa makkarat nuotiolla.

Osa kaupungin hoidetuista reiteistä muuttuu talvisin laduiksi. Hyvinkään kaupungin liikuntapäällikkö **Anu Koistinen** muistuttaa, että ladut ovat hiihtäjiä varten, eikä laduilla saa ulkoiluttaa koiraa, kävellä tai pyöräillä.

Tehtaansuolle tulossa pidempi ulkoilureitti

Vuosi sitten Hyvinkäällä aloitettiin kaupungin ulkoilureittiohjelman suunnittelu, jonka puitteissa mietitään, miten alueen reittejä kehitetään seuraavan 10 vuoden aikana. Varsinainen työ aloitettiin viime talvena ja sitä jatketaan nyt.

– Tavoitteena on saada aikaan tasapuolinen reittiverkosto, joka palvelee kaupunkilaisia ympäri kaupunkia, hortonomi Sari Kekki kaupungin puistoyksiköstä tiivistää.

– Hyvinkäällä tilanne on onneksi jo valmiiksi hyvä: eri alueilta pääsee hyvin liikkumaan isommille metsäalueille. Haluamme turvata että niin on myös jatkossa.

Uusia ulkoilureittisuunnitelmia on tehtävä jatkuvasti, sillä uusia alueitakin rakennetaan tiuhaan. Esimerkiksi Kravunrinteen asuinalueelta on vastikään suunniteltu yhdistävää reittiä Metsäkaltevan pääulkoilureille.

Lähitulevaisuudessa parannuksia tulee kokemaan muun muassa Tehtaansuon ulkoilualue: tällä hetkellä suon halki kulkee yksi 2 kilometrin reitti, mutta alueelle on tulossa polkua noin saman verran lisää, jotta syntyy ulkoilulenkki.

Eniten palautetta kaupunkilaisilta tulee talvisin Sveitsin alueelta. Siellä on suuria kuusia, joiden alle jää alueita, joihin lumi ei pääse satamaan. Kekki muistuttaa, että Sveitsi on luonnonsuojelu- aluetta, joten puita ei noin vain voi poistaa reitiltä. Sveitsin alueen kunnostamista varten on kuitenkin juuri tekeillä oma, erillinen suunnitelmansa, jossa käsitellään koko puiston hoitoa ja käyttöä.

Hyvinkään kaupungin liikuntapäällikkö Anu Koistinen muistuttaa ulkoilijoita latuetiketistä: ladut on tarkoitettu ainoastaan suksilla liikkumista varten.

Uudistusten perässä kannattaa tänä talvena suunnata kävelylle esimerkiksi lentokentän pohjoispäähän, Ilmailutien ja Erkylän latusillan välille, jonne valmistuu täksi talveksi uusi valaistus.

Frisbeegolfin ystäville avautuu Nummenmäkeen loppuvuodesta 18-väyläinen frisbeegolfrata, joka on toinen laatu- ahan Sahanmäen radan rinnalle. Radan viralliset avajaiset ovat keväällä.

– Tulevaisuuden suunnitelmissa on myös rakentaa kolmas frisbeegolfrata Hangonsillan alueelle, Koistinen kertoo.

Ensimmäiset hiihtolenkit voi tehdä Perttulan ensilumen laduilla, josta kaupungin latujen ajo aloitetaan ensimmäisenä. Kaupungin suosituimpia laturia ovat lentokentän ympäristön ladut sekä Usmin ladut.

Hyvinkääläinen Hanna Tarkiainen rakastaa luonnossa liikkumista. Sara-koiran kanssa tulee ulkoilua säännöllisesti Hakalan metsissä ja Sonninmäen ulkoilumaastoissa.

Kaupunki toivoo hiihtäjiltä ja muilta ulkoilijoilta palautetta, jos he huomaavat ulkoilureiteillä esimerkiksi kaatuneita puita. Näin niihin voidaan reagoida nopeasti. Palautteen voi jättää kaupungin palautejärjestelmän kautta tai suoraan kunnossapitotyönjohtajalle.

Kruununpuisto saa uuden asemakaavan

Arvokkaaksi kulttuurihistorialliseksi alueeksi luokiteltu liki 70-vuotias Kruununpuisto lähellä Hyvinkään keskustaa on saamassa uuden asemakaavan.

– **Suurimmalla osalla Kruununpuistosta** ovat vielä voimassa vuosina 1946–1947 vahvistetut asemakaavat, jotka eivät enää ohjaa riittävästi alueen uudis- ja korjausrakentamista. Noin 1 200 asukkaan alueen yhtenäisyys sekä ominaispiirteet ovat vaarassa hävitä, kertoo Hyvinkään kaupungin asemakaava-suunnittelija **Jari Mettälä**.

Mettälä aloitti Kruununpuistoon perehtymisen viime syksynä. Alueen historiaan ja talojen rakennuslupapöytäkirjoihin tutustumisen lisäksi asemakaavasuunnittelija on muun muassa kuvannut kaikki rakennukset ja kartoittanut samalla niiden erityispiirteitä ja yksityiskohtia.

ARVO ON OLEMASSA

Kruununpuistosta löytyy Mettälän mukaan yllättävän monenlaista rakennuskantaa. Vaikka taloja on korjattu, muutettu ja laajennettu, niiden alku-

peräisluonne on silti säilynyt yllättävän hyvin. Myös tontit ovat edelleen välijä ja puutarhamaisia. Alueella on siis ehdottomasti arvoa.

Asuinrakennuksia Kruununpuistossa on yhteensä 423, joista omakotirakennuksia on 362 ja paritaloja tai kahden perheen taloja 54. Piharakennuksia on noin 280.

Suurin osa omakotitalosta on valmistunut 1940 ja 1950 -luvun asuntopulan aikaan. Noppamaisen muotoiset, puoli-istokerroksiset ja harjakattoiset tyyppitalot on sijoitettu tonteille säännöllisesti riviin.

– Vaikka rakentamisen tahti oli erittäin kiireinen, talot eivät kuitenkaan ole samanlaisia. Taloista pystyy tunnistamaan useiden eri suunnittelijoiden kädenjäljen. Esimerkiksi kaikki erikoiset ikkunat, kuistit ja erkkerit eivät näy välttämättä kadulle päin.

Kruununpuistosta löytyy myös vajaa viisikymmentä 1960-luvulla valmistunutta taloa. Ne ovat tavallisimmin yksikerroksisia, harja-, pulpetti- tai tasakattoisia taloja, joissa monissa on raskaat räystäskoteloinnit ja tiiliverhoilu. Alueelle on rakennettu taloja tämän jälkeenkin, mutta huomattavasti vähemmän.

TONTTITEHOKKUUS POHDINNAN ALLE

Rakennusoikeutta Kruununpuistossa on käyttämättä vajaa 20 000 kerrosneliometriä. Tyhjiä tontteja on vain muutama.

Tulevassa asemakaavassa tulee Mettälän mukaan pohdinnan alle myös tonttitehokkuus – tulisiko se pitää ennallaan, vai olisiko sitä tarvetta hieman nostaa. Jos tonttitehokkuus nousisi esimerkiksi 0,2:sta 0,25:een, se lisäisi joidenkin tonttien rakennusoikeutta noin 50 neliöllä.

– Tätä pohditaan siksi, että muutamilla tonteilla on jo tehokkuutena 0,25. Koska alueen alkuperäisluonne halutaan säilyttää, tonttien jakamiseen ei ole syytä lähteä kuin korkeintaan erityisen suurilla tonteilla.

Vuoden 2015 aikana Kruununpuiston asemakaavan sisältöä laaditaan korttelikohtaisesti yhdessä asukkaiden kanssa.

– Kaavaluonnos voisi mahdollisesti valmistua jo vuoden 2015 lopussa. Alue voidaan myös kaavoittaa kahdessa tai kolmessa osassa, mikäli se on alueen kannalta tarkoituksenmukaista.

Hyvinkään kaupungin asemakaava-suunnittelija Jari Mettälä sai käsiinsä Tuomaankadulla 1950-luvulla otetun kuvan, ja lähti mielenkiinnosta etsimään kuvan paikkaa tämän päivän Kruununpuistosta. – Suurin osa taloista on säilyttänyt alkuperäisen ilmeensä hyvin, ja paikka on siksi helppo tunnistaa, hän sanoo.

Tuomaankadun kortteli 923 on rakennusmestari Arvi Rostilan suunnittelema kokonaisuus. Tonteille vinosti sijoitetut talot on suunniteltu vuonna 1949, ja ne ovat valmistuneet vuosina 1953–1958. Kuva 1950-luvulta (lähde: Hyvinkään kaupunginmuseo).

Kaupunginmuseon dosentti Anu Lahtinen työskentelee Hyvinkään historia-hankkeen parissa.

Kysely tuki Kruununpuiston ominaispiirteiden säilyttämistä

Alkuvuodesta 2014 Kruununpuiston asukailta kysyttiin mielipiteitä asuinalueestaan. Asukaskyselyyn tuli vastauksia 166, ja vastausprosentti oli 39,5.

Kruununpuiston asukkaat ovat pääosin tyytyväisiä alueen nykytilaan. Sen ominaispiirteiden vaalimista kannatti 53,6 prosenttia kyselyyn vastanneista. Alueen säilymisen kannalla oli peräti 62 prosenttia asukkaista. Vastaajista 7,2 prosenttia vastusti kaikkea täydennysrakentamista alueella. Toisaalta, muutamat vastaajat olivat sitä mieltä, että mitään rajoitteita ei saisi antaa, vaan uudisrakentaminen pitäisi sallia siten kuin tontin omistaja haluaa. Jonkinlaista uudisrakentamista tai laajentamista harkitsee kyselyn mukaan 35 prosenttia vastaajista. Toisen omakotitalon rakentamista entisen lisäksi suunnittelee 9,4 prosenttia vastaajista. Tonttijakoa vastusti 25,3 ja kannatti 6,9 prosenttia.

Kruununpuiston uudesta asemakaavasta järjestetään yleisötilaisuus tiistaina 4.11 kello 18–20 Hyvinkään Lau-reassa, Uudenmaankatu 22.

Maakunnallisesti arvokas kohde

Kruununpuisto on mukana Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa. Myös Uudenmaan liitto on nimennyt sen maakunnallisesti arvokkaaksi kohteeksi. Liiton Missä maat on mainiommat -selvityksen mukaan Kruununpuistossa on käytetty jälleenrakennuskaudelle ominaisia tyyppipiirustuksia. Selvityksessä kiitellään muun muassa sen yhtenäisyyttä, alkuperäisluonnetta ja reheviä puutarhoja.

VIELÄ 1900-LUVUN ALUSSA NYKYISEN KRUUNUNPUISTON ALUE OLI SANKKAA METSÄÄ, JOSTA PAIKALLISET IHMISET KERTOIVAT KUMMITUSJUTTUJA.

– Kun mentiin kauppalan keskustasta Hyvinkäänkylään, lähdettiin metsän taakse, kertoo Hyvinkään historia-hankkeen parissa työskentelevä dosentti **Anu Lahtinen** Hyvinkään kaupunginmuseosta.

Sodan jälkeen pienen Hyvinkään kauppalan asukasmäärä alkoi kasvaa voimakkaasti. Vuonna 1940 asukkaita oli 6 500, ja 1950-luvun alussa jo 18 500. Tähän olivat Lahtisen mukaan syynä muun muassa noin 6 000 siirtokarjalaisen muutto paikkakunnalle, yleinen syntyvyyden kasvu sodan jälkeen sekä osittain sodan peruna Hyvinkäälle siirtynyt teollisuus.

– Helsingin konepajan toimintaa ja työntekijöitä siirrettiin Hyvinkään uudelle konepajalle. Myös Kone ja Helsingin Verkatehdas siirsivät toimintaansa Hyvinkään alueelle. Omakotitontteja tarvittiin siis kipeästi muun muassa rintamamiehille, siirtokarjalaisille ja konepajan työntekijöille, joten valtiolle 1800-luvun alun isojaossa liikamaana jäänyt metsäalue otettiin 1940-luvulla uudisrakennuskäyttöön.

Kruununpuiston alue on rakennettu pääasiassa helsinkiläisen arkkitehdin Väinö Tuukkasen vuosina 1946 ja 1947 Hyvinkään kauppalalle laatimien asemakaavojen mukaan. Muita 1950-luvulla Hyvinkäälle rakennettuja omakotialueita on muun muassa Sonninmäellä, Mustassamännistössä ja Sahanmäellä.

Muistitko tilata nuohoojan?

Nuohoojan lähettämä lappu luis-kahtaa postin seasta lattialle. Mitä ihmettä? Pitääkö tämäkin jotenkin hoitaa? Miksi nuohousta yleensä tehdään? Onko se pakollista? Kysymyksiin on vastaamassa Hyvinkään kaupungin ympäristötarkastaja **Erika Heikkinen**.

– Nuohousvelvoite perustuu pelustuslakiin ja sisäasiainministeriön asetukseen nuohouksesta. Se on välttämätöntä kiinteistön paloturvallisuuden varmistamiseksi. Jos tulisijoihin ja hormiin kertyvää nokea ei poisteta, on olemassa nokipalon vaara. Lisäksi nuohouksessa havaitaan mahdolliset puutteet ja viat kuten halkeamat hormissa, kertoo ympäristötarkastaja Heikkinen.

Hyvinkäällä kiinteistöjen omistajat tai vuokralaiset sopivat nuohouksesta suoraan yksityisten nuohousyritysten kanssa. Vastuu siitä, että kiinteistö nuohotetaan, on kiinteistön omistajalla. Asunto-osaakeyhtiöissä hormistojen nuohous on asunto-osaakeyhtiölain mukaan yhtiön vastuulla. Osakas huolehtii oman asuntonsa sisäosien kuten takan nuohouksesta. Jos nuohousta ei jostakin syystä ole hoidettu, alueen pelastusviranomaisen puuttuu laiminlyöntiin siitä tiedon saatuaan.

KUINKA USEIN ON NUOHOTTAVA?

Käytössä oleva tulisija hormoneineen on nuohottava vuoden välein. Tämä koskee myös saunaa. Suuluukuttoman tulisijan eli avotakan tulipesää ei nuohota, ellei

siitä erikseen sovita. Oman yksityisessä käytössä olevan vapaa-ajan asunnon ja sen saunan tulisijat ja hormit on nuohottava kolmen vuoden välein. Vuokramökit on nuohottava kerran vuodessa. Lisäksi kolme vuotta käyttämättä ollut tulisija ja hormi on nuohottava aina ennen käyttöönottoa.

MITEN VALMISTAUDUTAAN?

Kiinteistön asukkaan on huolehdittava siitä, että tulisija voidaan nuohota esteettä. Sen lisäksi on huolehdittava siitä, että savuhormille on esteetön ja turvallinen pääsy. Se tarkoittaa turvallisia ja kiinteästi asennettuja tikkaita ja tarvittaessa kattosilloja ja nuohoustelineitä. Erityisesti talviaikaan on varmistauduttava

siitä, että kattotikkaat ovat kunnossa. Tuhkaa varten on varattava peltinen kannellinen astia paloturvalliseen paikkaan.

MITÄ NUOHOOJA KÄYTÄNNÖSSÄ TEKEE?

Nuohooja nuohooa savuhormin lisälaitteineen. Hän poistaa nuohouksesta kertyneen jätteen ja tuhkan sekä varmistuu siitä, ettei hormiin jää nokipalon vaaraa aiheuttavia palavia aineita. Nuohooja nuohooa myös tulisijan, puhdistaa savupellit ja tarkistaa niiden toimivuuden. Hän avaa tarpeen vaatiessa tukkeutuneen savuhormin ja tarkistaa mahdolliset hormivuodot. Jos hän havaitsee vikoja ja puutteita, hän ilmoittaa niistä kiinteistön asukkaalle sekä alueen pelastusviranomaisille.

Tarvittaessa nuohoojan kanssa voi sopia myös ylimääräisistä töistä, kuten ilmanvaihtojärjestelmän ja lämmityskattilan tarkastuksesta ja huollosta tai lämmityskattiloiden tulipintojen puhdistuksesta. Nuohooja opastaa myös tarvittaessa kiinteistönomistajia tulisijan oikeaan käyttöön.

Oleellisen osan ammattitaitoisen nuohoojan työstä muodostaa asiakkaiden neuvonta ja konsultointi palamiseen, tulisiin, ilmanvaihtoon ja paloturvallisuuteen liittyvissä käyttö-, huolto- ja suunnitteluasioissa.

MITÄ NUOHOUS MAKSAA?

Nuohousmaksun suuruus perustuu tulisijojen ja savuhormien määrään. Tavanomaisten toimenpiteiden hinta on noin 40–60 euroa. Hyvinkäällä nuohouksen hinnan päättää yrittäjä, mutta käytännössä kilpailu pitää hinnat kohtuullisena.

MIHIN TUHKAA VOI KÄYTTÄÄ?

Puutuhkaa voi hyödyntää puutarhassa lannoitteena, erityisesti syksyisin. Jos tuhkalle ei löydy hyötykäyttöä, sen voi jätettyneenä laittaa sekajätteeseen.

Lisätietoja:
www.nuohoojat.fi

Näin poltat puuta mahdollisimman puhtaasti

Polta vain kuivaa ja puhdasta puuta. Tällöin haitallisia pienhiukkasia syntyy vähiten. Paras tapa tulisijan sytyttämiseen on yleensä päältä sytyttäminen (takkavalmistajilla voi olla myös muunlaisia merkkikohtaisia ohjeita). Vetoa tulee olla tarpeeksi, jotta palamiseen riittää happea. Puiden kitupoltto tuloilmaa vähentämällä ei lisää lämmityksen tehoa vaan ainoastaan nokeaa tulisijan. Hyvinkään ilmanlaatua voit seurata suoraan nettisivuilta:

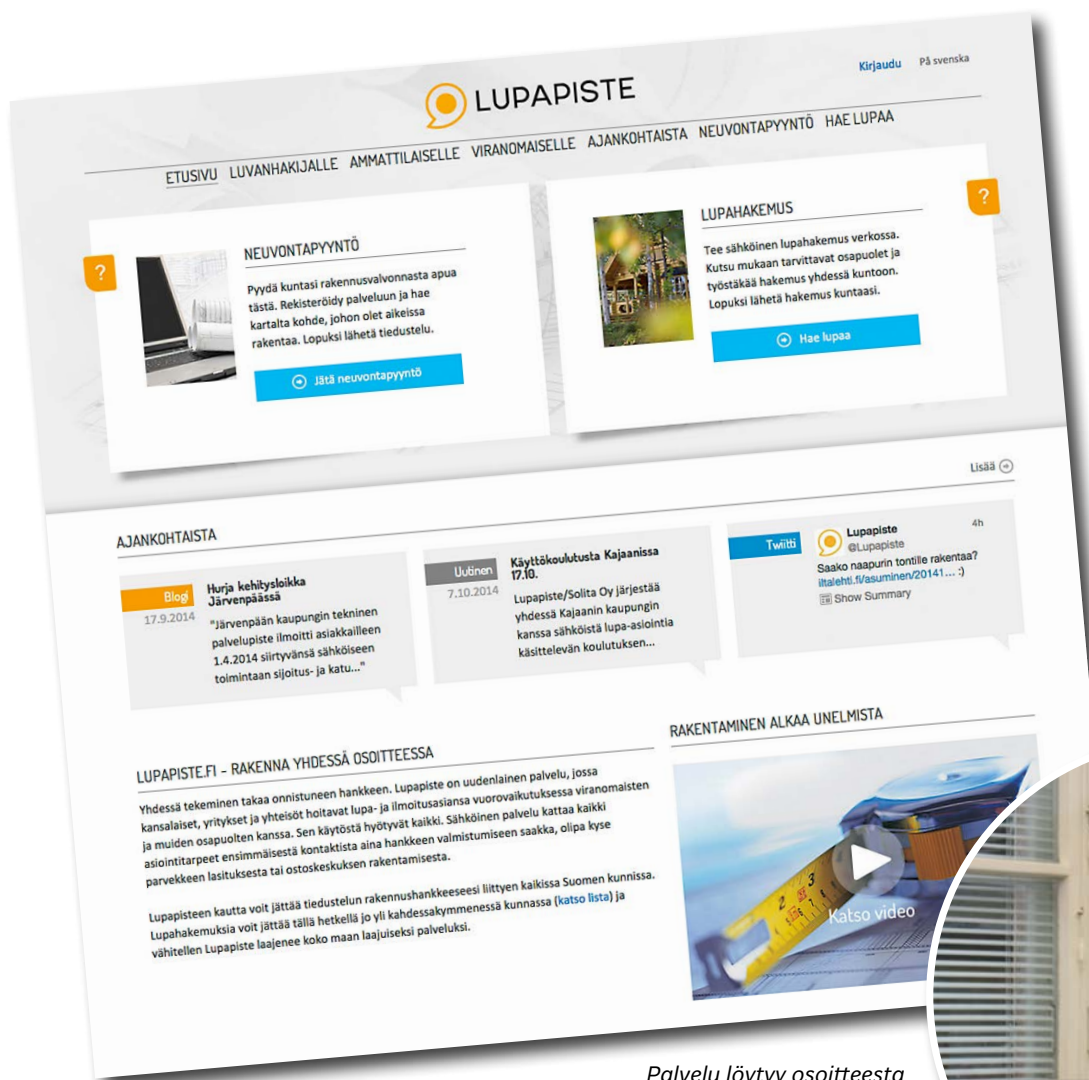
<http://www.hyvinkaa.fi/ilmanlaatu/>

Käytä tulisijaasi oikein -kampanja puhdisti ilmaa yhteistyönä

Puun poltosta syntyvät pienhiukkaset huonontavat asuinalueiden ilmanlaatua merkittävästi etenkin talvisin. Tilanteen parantamiseksi Hyvinkäällä ja sen naapurikunnissa toteutettiin viime lämmityskaudella Käytä tulisijaasi oikein -kampanja yhteistyössä pelastuslaitoksen, Nuohousalan keskusliiton ja HSY -kuntayhtymän kanssa. Kampanjassa nuohoojat jakoivat nuohottaviin kiinteistöihin Opas puunpolttoon -esitettä ja neuvoivat asukkaita näitä askarruttavissa tulisijan käyttöongelmissa. Samalla asukkailla jaettiin tietoa puun oikeanlaisesta poltosta ja tulisijan hyvistä käyttötoivoista, jotta päästöt ilmaan vähenevät ja naapurisopu säilyy. Nuohoojilta saadussa palautteessa korostui, että asukkaat olivat kiinnostuneita saamaan tietoa tulisijan oikeasta käytöstä ja kokivat kampanjan hyödylliseksi.

Hyvinkään kaupungin johtava rakennustarkastaja Pertti Nirkko

Palvelu löytyy osoitteesta www.lupapiste.fi

Lupa-asiat hoituvat myös sähköisesti

Teksti: Irja Ketola

Hyvinkään rakennusvalvonnassa käsitellään noin 700 lupa-asiaa vuodessa. Niihin sisältyvät muun muassa rakennusluvut, toimenpideluvut, purkamisluvat ja ilmoitusasiat.

Viime helmikuusta alkaen Hyvinkäällä on voinut hakea lupaa myös sähköisesti lupapiste.fi -palvelun kautta. Ympäristöministeriö aloitti tämän valtakunnallisen hankkeen pari vuotta sitten. Tähän mennessä palvelun on ottanut käyttöönsä 20 kuntaa eri puolilla Suomea.

LUVAN KÄSITTELY NÄKYVÄ KOTIKONEELLA

Hyvinkään kaupungin johtavan rakennustarkastajan **Pertti Nirkon** mukaan sähköinen lupahakemus on monella tapaa perinteistä paperihakemusta kätevämpi.

– Luvan hakija pystyy seuraamaan luvan käsittelyä reaaliajassa kotikoneellaan, ja jo lupaa valmistellessaan hän voi lähettää meille kyselyitä erilaisista rakentamiseen liittyvistä asioista. Hakija näkee lupapiste.fi -sivustolla jokaisen rakennusvalvonnassa tehdyn kommentin,

joista lähtee hänelle viesti myös sähköpostitse.

Sähköiseen lupahakemukseen on myös kätevä tallentaa liitteet, ja niitä on helppo täydentää tarvittaessa.

– Koska sähköistä arkistoa ei vielä ole, rakennusvalvontaan täytyy toimittaa yhdet paperikopiot lupapisteessä olevista, leimatuista rakennuksen pääpiirustuksista. Tämä tapahtuu siinä vaiheessa, kun lupa on jo myönnetty, Nirkko kertoo.

– Kaiken kaikkiaan kopiointi, paperien pyörittäminen ja sen myötä myös ylimääräinen kulkeminen rakennusvalvontaan vähenee huomattavasti.

Kevät ja kesä ovat ruuhkaisinta rakennusvalvonnassa

Rakennusprojekti tuo rakentajalle mukanaan monenlaista päänsivua. Jo luvan hakeminen voi olla varsinkin ensimmäistä kertaa rakentavalle haastavaa. Pertti Nirkko suosittelee etsimään rakennusprojektiin ihan ensimmäiseksi pätevän pääsuunnittelijan ja vastaavan mestarin. Pääsuunnittelija on yhteydessä kunnan rakennusvalvontaan, selvittää kunnan vaatimukset rakennuslupamenettelyssä ja auttaa tarvittaessa myös lupahakemuksen tekemisessä.

LUPA TARVITAAN MYÖS KORJAUS- JA MUUTOSTÖIHIN

Rakennuslupa tarvitaan uuden rakennuksen rakentamiseen, mutta myös jo olemassa olevan rakennuksen korjaus- tai muutostöihin sekä käyttötarkoituksen muuttamiseen.

- Lupa vaaditaan etenkin sellaisissa muutostöissä, jotka voivat vaikuttaa käyttäjän turvallisuuteen tai terveyteen, ja jotka sen vuoksi vaativat tarkempaa suunnittelua ja valvontaa, Pertti Nirkko täsmentää.

Tästä esimerkkinä hän mainitsee märkätilojen tekemisen jo aiemmin rakennettuun taloon.

- Jos muutosta ei tehdä tarkasti säännösten mukaan, käyttö voi aiheuttaa talossa myöhemmin homeongelmia ja sen myötä vaikutuksia käyttäjän terveyteen.

Rakennuslupaa kevyempi lupamuoto on toimenpidelupa, joka ei velvoita niin paljon viranomaisvalvontaa. Tavallisimpia toimenpideluvan vaativia töitä ovat rakennuksen julkisivun muutostyöt, kuten ulkoverhouksen, katteen tai kattomuodon muuttaminen.

- Teknisiin seikkoihin ei toimenpideluvassa kiinnitetä niin paljon huomiota; niiden toteuttaminen jätetään enemmän luvan saajan vastuulle.

OSAAN RAKENTAMISESTA RIITTÄÄ ILMOITUS

Kaikkeen rakentamiseen ei tarvita rakennus- tai toimenpidelupaa; osassa riittää ilmoitusmenettely. Kukin kunta määrittelee rakennusjärjestyksessään ilmoitusmenettelyn rajat. Säännökset vaihtelevat siis jonkin verran kuntakohtaisesti, ja eroja on myös asemakaava-alueilla ja niiden ulkopuolella.

Hyvinkään asemakaava-alueella ilmoitusmenettelyllä hoituu alle 15 neliön kevyt rakennelma tai katos. Asemakaava-alueen ulkopuolella vastaavan rakennelman tai katoksen koko saa olla 35 neliötä. Tyypillisiä kevyitä rakennelmia ovat esimerkiksi varastot ja huvimajat.

- Sen sijaan kaikki pienetkin tulisijalliset rakennukset vaativat rakennusluvan, Pertti Nirkko täsmentää.

KÄSITTELY VIE NOIN KUUKAUDEN

Hyvinkään rakennusvalvonnassa työskentelee tällä hetkellä neljä rakennustarkastajaa, yksi vesi-, viemäri- ja ilmastointiasioista vastaava lvi-insinööri sekä toimistonhoitaja.

- Meiltä voi kysyä ohjeita ja neuvoa esimerkiksi luvan hakemisesta, menettelytavoista ja käsittelyajoista. Soittaakin voi ja tulla käymään, mutta käytännöllisimpiä ovat lupapisteen neuvontapyyntö ja sähköpostitiedustelut. Pyrimme vastaamaan niin pian kuin mahdollista.

Lupahakemuksia jätetään eniten keväällä ja kesällä. Kun tämän vuoden keväällä Hyvinkään rakennusvalvonnasta jäi eläkkeelle kaksi henkilöä, hakemusten käsittely pääsi ruuhkaantumaan.

Käsittelyajat venyivät kuukaudesta 2–3 kuukauteen, ja lupakasan purkamisen on vienyt nyt puoli vuotta.

- Loppuvuoteen mennessä pystymme toivon mukaan palaamaan rakennusluissa noin kuukauden käsittelyaikaan, Pertti Nirkko sanoo.

Hän uskoo myös sähköisen lupahakemuksen osaltaan helpottavan ja nopeuttavan lupahakemusten käsittelyä.

- Esimerkiksi lupiin tarvittavien lausuntojen saaminen nopeutuu, kun nekin voidaan pyytää sähköisesti.

Omakotitalon rakennuslupa maksaa Hyvinkäällä keskimäärin 1 500 euroa. Esimerkiksi aidan tekemisen toimenpideluvan hinta on 150 euroa. Ilmoitusasioiden maksut vaihtelevat 80 ja 150 euron välillä. Sähköisesti haetusta luvasta saa Hyvinkäällä tänä vuonna ympäristölautakunnan päätöksellä 10 prosenttia alennusta.

Postilaatikoiden ryhmittely etenee

Laatikot riviin!

Teksti ja kuvat: **Pekka Virtanen**

Hyvinkäällä on käynnissä pientalojen postilaatikoiden sijoittaminen muutaman laatikon ryhmiin.

Yksittäiset postilaatikat häviävät pikku hiljaa Hyvinkään kaupungin pientaloalueilta. Postilaatikat on jo ryhmitelty Martissa, Paavolassa ja Talvisillassa. Ryhmittely jatkuu tänä syksynä postinumeroalueella 05820. Postin tavoitteena on, että koko kaupunki on ryhmitelty vuoteen 2017 mennessä.

Ryhmittelyllä parannetaan postinjakajien työskentelyolosuhteita ja mahdollistetaan autoilla tapahtuvan postinjakelun lisääntyminen.

POSTILAATIKKO SIIRTYY ENINTÄÄN 50 METRIN PÄÄHÄN KOTIPORTILTA

Postilaatikoiden sijoittaminen ryhmiin perustuu Viestintäviraston vuonna 2011 antamaan määräykseen, jonka avulla halutaan saattaa postilaatikoiden sijoittelu koko maassa mahdollisimman tasapuoliseksi ja yhdenmukaiseksi sekä ennaltaehkäisemään sijoittelusta syntyviä erimielisyyksiä.

– Posti määrittää pientaloalueilla laatikkoryhmien paikat ja hyväksyttää ne kaupungilla, sijoitetaanhan laatikot katualueelle eli kaupungin maalle. Kaupunki ei pystytä vanhoille alueille laatikkokotelineitä tai -paaluja, se jää asukkaiden tehtäväksi, kertoo Hyvinkään kaupungin suunnittelupäällikkö **Kari Pulkkinen**.

Oman postilaatikon siirtyminen portinpielestä johonkin muualle saattaa kuulostaa suurelta asialta, mutta sijoitteluohjeen mukaan kohtuullinen matka laatikolle on taajama-alueella osoitepaikan kulkuliittymästä enintään 50 metriä.

Ryhmittelyyn siirtyminen ei edellytä nykyisen laatikon hävittämistä. Sanomalehtien varhaisjakelu jatkuu ryhmitetyillä alueilla ainakin toistaiseksi entiseen tapaan, jos asiakas haluaa ylläpitää kahta laatikkoa. Jos laatikkoa ei sijoiteta ryhmään Postin ilmoittamaan takarajaan mennessä eikä Postilta osteta maksullis-

Asuntomessualueella on yhtenäiset postilaatikkokotelineet ja -laatikot.

Kunnallisesta telineestä ja samanlaisista laatikoista syntyy tyylikäs laatikkoryhmä.

Hyvinkään kaupungin
suunnittelupäällikkö
Kari Pulkkinen.

Laatikkoteline voidaan kattaa ja varustaa kesäkunnossapittoa helpottavalla kiveyksellä tai betonivalulla.

ta lähilaatikkopalvelua, päivittäispostin jakelu loppuu.

Nykyinen laatikko- tai postiluukkukanto jatkuu edelleen veloituksetta myös tietyissä erityistapauksissa. Oikeus poikkeavaan postijakeluun koskee talouksia, joissa on vain liikuntaesteisiä tai yli 75 vuotta täyttäneitä asukkaita.

RYHMÄSSÄ 2–6 LAATIKKOA

Ryhmittely etenee keväisin ja syksyisin 1 500–2 000 postinsaajatalouden erissä. Tulossa olevasta ryhmittelystä kerrotaan asukkaille kirjeellä. Ryhmittelyä suunniteltaessa alueella liikkuu ilmoitetun aikataulun puitteissa partioita, joilta saa lisätietoa ryhmittelystä.

Kun laatikkoryhmien paikat on päätetty, asiasta kerrotaan asukkaille kirjeitse. Ryhmien paikat merkitään kadun varteen kepeillä. Kepissä kerrotaan kiinteistöt, joita paikka koskee.

Ryhmässä on 2–6 postilaatikkoa, mutta yleisin ryhmäkokoo on neljä. Kiinteistö voi pyytää oikeutta sijoittaa laatikkonsa myös muuhun kuin lähiryhmään, ja Posti ottaa suunnitelmissaan huomioon myös muut muutostoivomukset. Laatikkoryhmien paikkoja koskevat riita-asiat käsittelee kaupungin

rakennusvalvonta.

Kaupunkikuvan kannalta olisi hyvä, jos laatikkoryhmät – tai ainakin yksittäisten ryhmien laatikot – olisivat samanlaiset. Posti tai kaupunki eivät kuitenkaan määrää laatikoiden tai niiden kannattamien rakennetta.

– Uusilla asuinalueilla postilaatikkotelineiden paikat esitetään katusuunnitelmassa. Tietynlaisten telineiden tai laatikoiden käyttöä ei voida edellyttää, mutta niistä saattaa tulla maininta rakentamistapaohjeisiin, ennakoi Kari Pulkkinen.

NAAPURIYHTEISTYÖTÄ

Kiinteistöjen numeroilla – ja mielellään myös nimitiedoilla – varustetut laatikot on hyvä sijoittaa ryhmään numerojärjestykseen.

Laatikot saa sijoittaa ryhmään yksittäin. Ulkonäön ja ylläpidon kannalta on kuitenkin parasta, jos ryhmään kuuluvien laatikoiden omistajat sopivat keskenään laatikkotelineen rakentamisesta. Samassa yhteydessä kannattaa sopia, miten telineen ympäristön siisteydestä ja lumitöistä huolehditaan.

Postinjakajalla pitää olla esteetön pääsy laatikoille, ja huolellisella lumenpoistolla vähennetään myös aurauksesta

aiheutuvien vaurioiden mahdollisuutta. Posti vastaa niiden laatikolle tai laatikkoryhmälle aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta, jotka aiheutuvat yleisen ajo- tai kulkuväylän normaalista kunnossapidosta.

Postilaatikoiden suuaukkojen pitää olla taajamassa noin 50 cm:n etäisyydellä kadun reunakivestä tai tien reunasta. Näin jakelu onnistuu autolla ilman, että ajetaan reunakivien päälle tai nurmikoille. Suuaukon on oltava 100–120 cm:n korkeudella maanpinnasta, mikä on huomioitava talvella lumenpoistoa tehtäessä.

Postilaatikkoteline voi olla metallia tai puuta. Telineen rakenteesta saa osviittaa Postin Internet-sivuilta, mutta paras tapa suunnittelun aloittamiselle on vierailu alueella, missä laatikot on jo ryhmitelty.

Hyvin rakennettu, pystytetty ja puhdistettu postilaatikkoryhmä kestää avarauslumen painetta. Yksittäiset tolpat kestävät talvikunnossapittoa huonommin kuin telineet. Tolppa/tolpat pitää upottaa vähintään 40 cm:n syvyyteen lapiolla varovasti kaivaen, ettei maapohjassa mahdollisesti oleva kunnallistekniikka vaurioidu.

Lupamenettely
tuo sujuvuutta
ja turvallisuutta
liikkumiseen

Haethan luvat hyvissä ajoin

Hyvinkään kaupungin toimistoin-
sinööri **Satu Sihvosen** monipuoli-
seen toimenkuvaan sisältyvät
muun muassa kaupungin yleisten
alueiden käyttöluvat, tilapäiset lu-
pa-asiat ja myyntipaikkojen vuoka-
raus. Hän on hoitanut tehtävää rei-
lut kolme vuotta.

– **Tehtäväkenttä on mielenkiintoinen.**
Katu-alueiden, puistojen, torien, auki-
oiden sekä pysäköintialueiden käyttö
erilaisiin tilapäisiin tilaisuuksiin, tapahtu-
miin ja tilatarpeisiin vaatii aina luvan,
insinööri Satu Sihvonen sanoo. Paino on
sanalla aina.

– Yksittäinen kuntalainen saattaa toi-
voa tilapäistä liikennejärjestelyä mää-
rätyleiselle päivälle tai viikonlopulle merk-
kipäivän tai perhejuhlan takia, kun lupa
haetaan ajoissa, asia yleensä hoituu.
Näin vältetään turhilta vaaratilanteilta
ja pysäköintivirhemaksuilta. Sihvosen
mukaan kuntalaiset hoitavat lupahake-
muksensa yllättävän hyvin. Lupien hinta
vahvistetaan vuosittain teknisessä lau-
takunnassa ja kustannukset pysyttelevät
muutamissa kymmenissä euroissa.

Lupamenettely liittyy usein turvalli-
seen liikkumiseen. Jalkakäytävälle ase-
tettu mainostaulu tai -teline saattaa olla
turvallisuusriski näkövammaiselle tai

apuvälineellä liikkuvalla kaupunkilaiselle.
Lupahakemusmenettelyllä pyritään var-
mistamaan kaikille mahdollisuus esteet-
tömään liikkumiseen kaupunkialueella.

– Kesäterassit on rakennettava niin,
ettei jalankulku esty ja apuvälineillä lii-
kuvilla on riittävästi tilaa, Satu Sihvonen
sanoo. Myös lumenpudotukseen katoilta
sekä vaihtolavan sijoittamiseen katu- tai
puistoalueelle tarvitaan tilapäinen lupa,
sillä työmaa-alue on rajattava. Katualu-
eella tehtävä työ on aina luvanvaraista.

Opastaulut, joissa pk-yritykset mai-
nostavat tuotteitaan tai palvelujaan, ovat
luvanvaraisia. Nurmikoille mainostauluja
ei ole lupa sijoittaa, koska ne vaikeuttavat

Teksti: **Pirkko Koivisto**
Kuva: **Eira Mäki**

*Hyvinkään Kirjaston-
aukiota reunustavat
puut hehkuvat syksyisin.*

tapahdumat ovat hyvin hoidettuja lupasioiden suhteen. Luvat kannattaa kysyä hyvissä ajoin, jolloin liikennejärjestelyt sujuvat mallikkaasti tärkeinä päivinä. Hankaluuksia tulee silloin, jos luvan pyytäjän pitäisi parin päivän kuluttua saada sijoitettua kaupunkialueelle suuria mainostauluja, viirejä tai banderolleja.

Satu Sihvonen kiertää työnsä puolesta valikoidusti katsomassa kuinka vuokratut alueet ja kaupungin alueelle sijoitetut mainostaulut toimivat käytännössä ja istuvat kaupunkikuvaan. Torirytyt ja joulukauden avajaiset tulevat esimerkkinä mieleen.

– Parasta työssä? Työn monipuolisuus, hän toteaa. Toimistoinfoniin työhön kuuluu erilaisten rekisterien ylläpito ja karttojen työstäminen, ihmisten tapaamiset ja heidän hakemustensa käsittely. Kiinnostavaa on myös, kun Hyvinkään kaupunki on pilottikuntana mukana valtakunnallisessa Lupapiste-asointipalvelussa. Se tarkoittaa muun muassa sitä, että aina kun kaivetaan maahan kaupungin omistamalla alueella tele-, sähkö- tai muita kaapeleita tai tehdään kaivutöitä, tarvitaan työhön kaivulupa. Asioijaryhmänä ovat pääasiassa maansiirto-, puhelin- ja energiayhtiöt, joiden työtä palvelu helpottaa ja nopeuttaa.

Lupapiste sujuvoittaa lupakäsittelyä ja vapauttaa hakijan virastoaikataulusta sekä paperisten asiakirjojen toimitamisesta eri tahoille. Sihvonen toivoo, että asiakkaat oppisivat käyttämään tätä avointa palvelua, sillä se palvelee tasapuolisesti kaikkia käyttäjiä.

– Asointipalvelu on ollut käytössä heinäkuusta. Tämä on kehitystä, mikä helpottaa kaikkien toimintaa.

Työn monipuolisuutta kuvaa toinenkin uusi sähköinen järjestelmä Novapoint IRIS, jonka pääkäyttäjä Satu Sihvonen on.

– Käyttöönotto, testaus ja yhteensovittaminen Lupapisteen kanssa on vienyt aikaa. Nyt ollaan voiton puolella ja uskon, että perusta järjestelmälle on rakennettu tukevaksi. Työn tekeminen on palkitsevaa, kun tuntuu, että esimiehen tuki on takana.

– Toivomuksia työn suhteen?

– Jaa, Sihvonen naurahtaa. Lupahakemukset tulisivat hyvissä ajoin ja yhteistyön merkitys kirkastuisi meille kaikille. Siinäpä ne! Hyvälle haltialle voisi tietysti esittää toivomuksen, että työyhteisössä olisi yksi yksikkö, jossa koordinoitaisiin rohkeasti asioita kaikkien kuntalaisten tasapuoliseksi parhaaksi.

ja häiritsevät kunnossapitoa. Yhdistysten ja yhteisöjen tapahtumamainokset Sihvonen toivoisi laitettavan mieluiten pylväisiin ja tolppiin. Hän muistuttaa, että niillekin tulee hakea aina lupa ja ne tulee myös poistaa aina tapahtuman jälkeen. Jos jälkihuolto jää kaupungin tehtäväksi, siitä seuraa lasku kunnossapidosta.

– Kannattaa mieluummin tiedustella tarvitaanko lupa toivotulle toimelle tai tapahtumalle, kuin toimia kysymättä, Sihvonen vinkkaa. Luvattomat mainokset poistetaan kaupungin toimesta. Kiitosta hän antaa ryhmittymille, jotka järjestävät muun muassa siivouspäiviä keväisin ja syksyisin. Useat kirpputori-

Kaivulupien hallinta IRIS Webin kautta

IRIS Web on avoin järjestelmä, jonka kaikki tieto on sidottu paikkatietoon. Tämä mahdollistaa tietojen tehokkaan yhteiskäytön. IRIS Webin avulla voidaan järjestelmässä oleva tieto levittää vaivatta laajalle käyttäjäkunnalle, kuten tiemestarille, laskutukseen ja puisto-työyksikölle.

Hyvinkäällä kaivuluvat käsitellään IRIS Web -taustajärjestelmän kautta. Järjestelmä tarjoaa työvälineet kunnossapito- ja hoitotoimenpiteiden suunnitteluun, seurantaan ja raportointiin. Järjestelmä yhdistää katu- ja tieverkkoon sekä viheralueisiin liittyvät toimenpiteet ja tietosisällöt toimivaksi kokonaisuudeksi.

Teksti ja kuvat: **Pekka Virtanen**

Kiinteistön pintavalumavedet pitää imeyttää tontilla tai ohjata kaupungin hulevesijärjestelmään.

Hulevesi on maan pinnalta, rakennusten katoilta ja muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettava sade- ja sulamisvettä eli vettä, joka virtaa rakennetuilla alueilla kohti vesistöä maan pinnalla. Hulevesiin luetaan myös perustusten kuivatusvedet, joita kertyy kiinteistöjen salaojajärjestelmiin.

Hyvinkäällä vähennetään suunnitelmallisesti kaltevan jätevedenpuhdistamon kuormitusta ohjaamalla mahdollisimman suuri osa katujen ja kiinteistöjen pintavalumavesistä koko ajan laajenevaan kaupungin hulevesijärjestelmään.

Vanhassa sekajärjestelmässä hulevedet johdetaan samassa putkessa yhdessä muiden jätevesien kanssa puhdistamolle. Tämä on turhaa, sillä hulevedet ovat riittävän puhtaita ohjattavaksi puhdistamatomina maahan tai vesistöön.

Sekaviemäröinnin suurin ongelma on verkoston kapasiteetin riittämättömyys kovien sateiden aikana, jolloin uhka-

na ovat viemäritulvat kellareihin ja tarve juoksuttaa puhdistamatonta jätevettä puhdistamon ohi suoraan vesistöön.

UUSI HULEVESISTRATEGIA

Hyvinkäällä hyväksyttiin loppuvuodesta 2013 kehittämisstrategia, jonka avulla vähennetään kaupungin jätevesiviemäriverkkoon päätyvien hulevesien määrää. Uusien katujen alla on erikseen putket jäte- ja hulevesille, ja Hyvinkää on erittäin pitkällä myös vanhojen katujen erillisvii-

– Korvaamme vuosittain pari kilometriä vanhaa sekaviemäröintiä erillisvii-

röinnillä. Hulevesiviemäröinti puuttuu enää vain noin 16 kilometriltä katuverkkoa, eli tilanne on Hyvinkäällä erittäin hyvä, kertoo Hyvinkään Veden vesihuoltojohtaja **Kari Korhonen**.

Saneerattujen katuosuuksien kiinteistöjä kannustetaan irrottamaan hulevetensä jätevesiverkosta joko imeyttämällä ne tontilla tai johtamalla sadevesiverkkoon. Uudemmissa rakennuksissa on sadevesijärjestelmät ja salaojaviemäröinnit,

mutta vanhempien rakennusten sadevedet päätyvät varsin usein perustusten läheisyyteen aiheuttamaan kosteusongelmia.

Katto- ja salaojavedet tulee ensisijaisesti imeyttää tontilla. Vain niiltä alueilta, joilla liikutaan autoilla, hulevedet on syytä johtaa hulevesiverkkoon. Kiinteistön tulee liittyä sadevesiviemäriverkkoon, jos sellainen on tarjolla eikä hulevesiä imeytetä tontilla.

– Jos kiinteistöllä ei ole omaa käsitte-lyjärjestelmää, ja se johtaa hulevetensä jätevesiviemäriverkkoon kahden vuoden kuluttua alueen putkistosaneerauksen valmistumisesta tai vanhoille saneeraus-alueille laadittavien ohjeistusten antamisesta, kiinteistön jätevesimaksu peritään kaksinkertaisena, muistuttaa Korhonen tulossa olevasta uudistuksesta.

PUISTOLAMPAREET OVAT VIIVYTYSALTAITA

Rajujen sateiden aikana kaduille saat-
taa kertyä sadevesikaivojen kohdille isoja vesilammikoita. Yleinen syy siihen, miksi

*Kravunharjun asuntomessu-
alueella olevat puistolampareet
ovat hulevesien viivytysaltaita.*

*Sahanmäen teollisuusalueelta
kertyvät hulevedet laskevat
rummusta ojaan.*

*Putkistoja saneerattiin tänä
kesänä Nummenkärjessä.*

*Yllä: Kaupungininsinööri
Jouni Mattsson. Vas. Vesi-
huoltojohtaja Kari Korhonen.*

kaivo ei vedä, on sen kannelle kertyneet lehdet ja muut epäpuhtaudet.

- Kiinteistöt huolehtivat kesällä oman tonttinsa kohdalla katuviheriön hoidosta ja katualueen – myös sadevesikaivojen – puhtaanapidosta kadun keskilinjaan saakka, muistuttaa kaupungininsinööri **Jouni Mattsson**.

Uuden hulevesiohjelman yksi tavoite on, että sadevedet imeytetään tontilla, jos maaperä antaa siihen mahdollisuuden. Tavoitteena on pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen sekä viemäreihin ja laskuoihin päätyvien hulevesien määrän pienentäminen.

- Hulevesien laatua pystytään parantamaan hidastamalla niiden virtausnopeuksia, ennen kuin ne laskevat avo-ojista jokiin. Hulevesijärjestelmiä rakennettaessa huomioidaan virkistyskäyttö ja maisemallisuus. Esimerkiksi asuntomessualueella viivyttäminen tapahtuu isoissa altaissa, jotka on ”naamioitu” puistolampareiksi, paljastaa Jouni Mattsson.

PUTKISTOSANEERAUS ENSI VUONNA UUDENMAANKADULLA

Putkistosaneeraus näkyy ensi kesänä aiempaa selvemmin katukuvassa, sillä sa-

neerausohjelmassa on Uudenmaankadun alkupää vanhalta kirkolta Martinkatuun saakka. Koska putket ovat suunnilleen kadun keskilinjalla, Hyvinkään pääväylä on poikki alkukesästä syksyyn.

- Tämä on saneerausohjelmassa merkittävä alue. Katuosuudella on vanhat vesijohdot ja viemärit, ja isojen kerrostalopihojen hulevedet menevät nyt jätevesiverkkoon. Saneeraus vähentää merkittävästi viemäriverden määrää, muistuttavat Korhonen ja Mattsson.

Mielikinkatu ja Taponkatu ovat muita ensi vuodelle suunniteltuja saneerauskohteita.

Teksti: **Pekka Virtanen**
Kuvat: **Vastavalo/Sassa Stenroos,**
Pekka Virtanen

*Ympäristötoimen-
johtaja Mika Lavia.*

Hulevesien laatua tarkkaillaan

Hyvinkäällä on tehty vuodesta 2011 alkaen hulevesien laadun seurantaa, jonka avulla on selvitetty hulevesien laatua ja aineiden pitoisuusvaihteluita.

– Hulevesien laadusta oli seurannan käynnistytessä melko vähän tietoa. Halusimme selvittää, mitä hulevesien mukana päätyy vesistöön. Neljältä erityyppiseltä seuranta-alueelta on otettu näytteitä 5–7 kertaa vuodessa sulamiskaudella ja rankkasateiden aikana, taustoittaa Hyvinkään ympäristötoimenjohtaja **Mika Lavia**.

Seuranta on tehty Hiiltomon teollisuusalueen (Läntisen yhdystien ja Helletorpantien ympäristö), Kruununpuiston ja Viertolan asuinalueiden, Sahanmäen teollisuusalueen (alkoi 2012) ja Kravunharjun asuatomessualueen (alkoi 2013) valuma-alueiden hulevesistä. Näytteenottopisteet ovat avo-ojia tai -uomia.

Seuranta päättyi kolmen vuoden jälkeen Hiiltomossa ja Kruununpuistossa: Sahanmäessä hulevesiä tutkitaan vielä tämä vuosi. Kravunharjun rinnalle tuli tänä vuonna Vehkojan asuinalue.

– Hulevedet eivät ole puhtaita, niissä on paljon ravinteita ja myös metalleja, bakteereja ja orgaanisia aineita. Pitoisuudet vaihtelevat alueittain. Mikrobit ovat hyvä indikaattori sille, pääseekö viemäriverkostosta vesiä rankkasateiden aikana hulevesiverkostoon. Jopa lemmikkieläinten vaikutus näkyy hulevesissä suolistoperäisten bakteerien määrissä.

– Hulevedet peilaavat purkupaikalla, mitä valuma-alueen sisällä tapahtuu. Hulevedet eivät päädy puhdistamolle vaan maastoon, pohjaveteen ja pintavesien mukana vesistöihin. Siihen, mitä pihalla, kadulla tai kiinteistössä tehdään, pitää kiinnittää huomiota, ettei ympäristöön päädy vääriä aineita, muistuttaa Mika Lavia.

Hyvinkään kaupungin elintarvike- ja ympäristö- laboratorion toiminta päättyy 1.1.2015

Laboratorio on tuottanut laadukkaita tutkimus- ja asiantuntijapalveluita talous- ja muista vesistä, elintarvikkeista, salmonellanäytteistä sekä asumisterveys- ja hygienianäytteistä. Tällä tavoin laboratorio on jo 50-luvulta lähtien osaltaan vaikuttanut siihen, että Hyvinkäällä on hyvä asua terveellisessä ja turvallisessa elinympäristössä. Elintarvike- ja ympäristölaboratorion asiakkaina ovat olleet yksityisasiakkaat, yritykset, vesilaitokset, viranomaiset sekä kaupungin muut yksiköt.

Toiminnan päättymisen johdosta näytteiden viimeiset vastaanottopäivät ovat:

- **asumisterveysnäytteet (kosteusvaurionäytteet) 5.12.2014**
- **vesi-, elintarvike- ja ympäristöhygieniä-näytteet 9.12.2014**
- **salmonellanäytteet 11.12.2014.**

Lisätietoja antaa
laboratoriopäällikkö
Sinikka Leppälä,
p. 0400 516 085.

Laborantti Satu Yläjärvi.

Anna palautetta lehdestämme – voita Hyvinkää-aiheisia tuotteita

Palauta oheinen kuponki tai käy vastaamassa netissä osoitteessa: www.materiaalit.fi/hyvinkaa
Voit myös lähettää palautteesi ja yhteystietosi sähköpostiin tekniikka@hyvinkaa.fi

**Arvomme kaikkien 31.12.2014 mennessä vastanneiden kesken urheiluliikkeen 150 euron arvoisen lahjakortin sekä 5 kpl Hyvinkää-aiheisia tuotepalkintoja.
Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti. Onnea arvontaan!**

Mikä oli mielenkiintoisin juttu? _____

Mitä haluat lukea seuraavassa lehdessä? _____

Anna lehdestä kouluarvosana 4–10 _____

Nimi _____

Osoite _____

Puhelin _____

Hyvinkään
Tekniikka ja
ympäristö
maksaa
postimaksun

**Hyvinkään
Tekniikka ja ympäristö**

Tunnus 5008866

Info: 4111

05003 VASTAUSLÄHETYS

TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ

Suutarinkatu 2 D, 05900 Hyvinkää
PL 21, 05801 Hyvinkää

Vaihde 019 459 11
Fax 019 459 4612

Sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@hyvinkaa.fi

ASIAKASPALVELUT, SUUTARINKATU 2 D, 2. KRS.

Rakennuslupahakemukset

Asiakaspalvelu

019 459 4685
040 155 4260

Tonttien myynti ja vuokraus
tontit@hyvinkaa.fi

040 558 5054

Karttatilaukset ja rakennuslupakartat
karttatilaukset@hyvinkaa.fi

040 672 0629
040 155 4238

Pysäköinninvalvonta,
pysakoinninvalvonta@hyvinkaa.fi

puhelinaika klo 9-12

019 459 4615

Tekninen keskus
tekniikka@hyvinkaa.fi

Asiakaspalvelu

040 155 4205

Ympäristökeskus
ymparisto@hyvinkaa.fi

Asiakaspalvelu

040 155 4390